

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра трудового, екологічного та аграрного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТРУДОВЕ ПРАВО УКРАЇНИ ТА ЄС

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма Міжнародне та європейське право

Спеціальність D8 «Право»

Галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право»

Затверджено на засіданні кафедри
трудоного, екологічного та аграрного права
Протокол № 1 від 26 вересня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Трудове право України та ЄС
Викладач (-і)	Кохан Наталія Василівна, доц., к.ю.н., доцент кафедри трудового, екологічного та аграрного права;
Контактний телефон викладача	Кохан Наталія Василівна (0342) 507822
Е-mail викладача	Кохан Наталія Василівна natalia.kohan@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/index.php?
Консультації	<p>Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі здобувачами, <i>розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри</i> https://ktetap.pnu.edu.ua/informatsiia-shchodo-navchalnoho-protsesu-2/</p> <p>Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових робіт, індивідуальних науково-дослідних завдань.</p>
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є трудове право України та трудове право ЄС як галузь права та законодавства, а також практика реалізації відповідних норм різноманітними суб'єктами.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна частина. 2. Особлива частина. <p>Трудове право, регулює суспільні відносини, які виникають у сфері праці. Воно служить ефективною гарантією особі при захисті та реалізації її права на працю. Визначає підстави та порядок виникнення, зміну та припинення права особи на працю.</p> <p><u>Основними джерелами</u> цієї галузі виступають Кодекс Законів про Працю України, Закони України "Про зайнятість населення", "Про охорону праці", "Про відпустки", "Про оплату праці", "Про колективні договори і угоди", "Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)", Європейська соціальна хартія(переглянута), Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, та ряд інших законів і підзаконних актів.</p> <p>Застосування трудового законодавства в умовах економічної кризи є дуже складним завданням і одним з основних, відповідальних напрямків роботи державних органів та всіх інституцій громадянського суспільства є адаптація трудового законодавства України до законодавства ЄС. Без кваліфікованих спеціалістів в галузі трудового права та знань кадрової роботи нам неможливо забезпечити міжнародні стандарти в сфері праці, гарантувати особі й забезпечити її право на працю на належному рівні. Підготовка юристів-кадровиків повинна стати одним з пріоритетних напрямів діяльності держави на сучасному етапі. Важливо, щоб випускники вищих юридичних закладів володіли необхідними знаннями у галузі трудового права України та ЄС на базі стійкої сформованої правової культури мислення.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета вивчення навчальної дисципліни «Трудове право України та ЄС» полягає в отриманні теоретичних знань у сфері правового регулювання трудових та тісно пов'язаних з ними відносин у порівнянні з ЄС (щодо зайнятості та працевлаштування, соціального партнерства, укладення трудового договору, робочого часу та часу</p>	

відпочинку, відповідальності за порушення трудового законодавства, по нагляду та контролю за дотриманням законодавства про працю та трудових спорів) і формуванні у здобувачів практичних навичок застосування правових норм, що регламентують ці відносини.

Основними цілями вивчення дисципліни є сприяння набуттю здобувачами знань та розуміння змісту норм трудового законодавства України та ЄС, аналізувати й узагальнювати вивчений матеріал, формування умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі реалізації особами права на працю, правильного застосування норм трудового законодавства України та ЄС.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність полягає у здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

Фахові(предметні) компетентності:

- цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності в Україні та світі, розуміння їх правової природи;
- здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України;
- здатність застосовувати норми та інститути права щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право;
- здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин;
- здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти;
- здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання:

- визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин;
- давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю;
- оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему;
- складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами;
- доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло;
- пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів;
- надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	18
семінарські заняття / практичні / лабораторні	32

самостійна робота		40		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
3	D8 Право	2	нормативна	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
Модуль I. Загальна частина				
Поняття та джерела трудового права України та ЄС		-	2	3
Принципи трудового права України та ЄС		-	2	3
Трудові правовідносини в Україні та ЄС		2	2	3
Зайнятість та працевлаштування в Україні та ЄС		2	2	3
Соціальне партнерство в Україні та ЄС		2	2	3
Модуль II. Особлива частина				
Трудовий договір в Україні та ЄС		2	4	3
Правове регулювання робочого часу та часу відпочинку за законодавством України та ЄС		2	4	3
Правове регулювання оплати праці за законодавством України та ЄС		2	4	3
Дисципліна праці та дисциплінарна відповідальність за трудовим правом України та ЄС		2	2	3
Матеріальна відповідальність за трудовим правом України та ЄС		2	2	3
Правове регулювання охорони праці за законодавством України та ЄС		2	2	2
Правове регулювання трудових спорів за законодавством України та ЄС		-	2	4
Нагляд та контроль за додержанням законодавства про працю за законодавством України та ЄС		-	2	4
ЗАГ.:		18	32	40
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах Навчально-наукового юридичного інституту і визначається Положенням про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Навчально-наукового юридичного інституту, протокол № 13 від 27 червня 2024 р. – текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/08/polozhennia_pro_poriadok_otsiniuvannia_uspishnosti_zdobuvachiv_u_nniui_2024.pdf .			
Вимоги до письмових робіт	При вивченні дисципліни передбачається доцільність проведення <u>двох модульних контрольних робіт</u> . Перша модульна контрольна робота виконується на 7 семінарському занятті та охоплює весь перший модуль та тему «Трудовий договір в Україні та ЄС» другого змістового модуля. На контрольну виносяться такі завдання: перше завдання передбачає визначення 2-ох понять і оцінюється у 4 бали. У другому завданні необхідно схематично або у вигляді таблиці зобразити ознаки чи види явища та оцінюється у 6 балів. Третє завдання тестове, передбачає два тести із загальної та особливої частин і оцінюється у 2 бали (по одному			

	<p>балу за кожне завдання). Четверте завдання описове, стосується особливої частини трудового права і оцінюється у 8 балів.</p> <p>На другу модульну контрольну роботу виносяться 40 тестів закритої форми, які стосуються особливої частини трудового права ЄС та КЗпП України.</p> <p>Максимальна кількість балів за кожну письмову модульну контрольну роботу – 20 (пп. 2.4.2.2 МРПОУ).</p> <p>За бажанням (для отримання додаткових балів) здобувачі можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття(5 балів) та/або наукову роботу (максимально 10 балів). Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань розміщені на сайті кафедри https://ktetap.pnu.edu.ua/денна-форма-навчання-3/.</p>
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена п.п. 2.4. Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань здобувачів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються п. п. 3.2. Розділу 3 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Підсумковий контроль	<p>Підсумковий контроль – екзамен письмової форми.</p> <p>Завдання на екзамен тестової форми. Екзамен проводиться з використанням системи дистанційного навчання університету.</p> <p>Екзаменаційні завдання охоплюють 50 тестових запитань (з одною правильною відповіддю) по 1 балу.</p> <p>Максимальний бал за екзамен становить 50 балів.</p>
7. Політика навчальної дисципліни	
<p><u>Письмові роботи:</u></p> <p>Планується виконання здобувачами обов’язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов’язкових письмових контрольних робіт, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання, письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань, курсових(наукових) робіт (за вибором здобувача).</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u></p> <p>Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Кодексу-честі-Прикарпатського-національного-університету-імені-Василя-Стефаника-1.pdf , Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf та Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/</p> <p><u>Відвідування занять</u></p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають лекції і практичні заняття.</p> <p>Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в</p>	

обов'язковому порядку. Здобувач зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу здобувача (п.3.1.2 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника).

Неформальна освіта

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти здійснюється одноосібним рішенням директора за умови, що назви освітніх компонент ідентичні або мають незначну стилістичну розбіжність; співпадає загальний обсяг годин (кредитів ЄКТС); співпадають компетентності та програмні результати навчання з дисципліни / дисциплін та результатів неформальної освіти або на підставі висновку експертної комісії кафедри.

8. Рекомендована література

1. Венедіктов С.В. Трудове право України. Підручник. Київ : «Видавництво Людмила», 2021. 216с.
2. Венедіктов В.С. Міжнародне та порівняльне трудове право: підручник. Київ: Діа, 2023. 260с.
3. Гармонізація трудового законодавства України із законодавством Європейського Союзу : Монографія. Відпов.ред. Н.М. Хуторян. Київ : ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2008. 304с.
4. Іншин М.І. Трудове право України. Підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 600с.
5. Кайда Н.Я. Проблеми адаптації трудового законодавства України до законодавства ЄС. Монографія. ЦУЛ, 2020. 360с.
6. Право Європейського Союзу. Підручник. За заг. ред. Р. А. Петрова. Вид. 9-те, змінене і допов. Харків: Право, 2019. 442 с.
7. Рим О.М. Трудове право Європейського Союзу. Монографія. Львів : «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2020. 596с.
8. Сироїд Т.Л. Основи права Європейського союзу. Підручник. Харків: Право, 2020. 590с.
9. Трудове право України: підручник. За заг. ред. М.І. Іншина, В.Л. Костюка. Київ: Юрінком Інтер, 2017. 593с.
10. Трудове право України. Підручник. За заг.ред. Ярошенко О.М. Харків, 2022. 376с. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2022/07/27/Trudove.pravo.Ukrayiny.26.07.2022.pdf>

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:

Кохан Н. В. Трудове право України та ЄС: методичні вказівки для підготовки до семінарських(практичних) занять здобувачів денної форми навчання спеціальності 081 Право, ОПП «Міжнародне та європейське право».

Кохан Н. В. Трудове право України та ЄС: методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи здобувачів денної форми навчання спеціальності 081 Право, ОПП «Міжнародне та європейське право».

<https://ktetap.pnu.edu.ua/денна-форма-навчання-3/>

Викладач:

к.ю.н., доц. Наталія Кохан